

20 ÅR MED BEETHOVEN UNDER HUDEN

Hemmeligheden bag det lange sammenhold i **Trio con Brio** er, at de bag den smilende overflade udfordrer og provokerer hinanden og aldrig er tilfredse. Deres nye indspilning af Beethovens klavertrioer kalder de et øjebliksbillede.

S

elv i de værker, vi har spillet 200-300 gange, er der stadig en søgen efter en ny klangfarve», begynder pianist Jens Elvekjær, »eller noget med timingen: Hvordan får vi pauserne til at være så interessante som muligt? Ligesom et teaterstykke, hvor man forsinker et ord, så det kan få en helt anden betydning. De ting kan man aldrig blive færdige med.»

I en flygtig tid som vores er Trio con Brio noget så gammeldags som en stabil faktor, nærmest en institution i det hjemlige musikliv. Mødet mellem den danske pianist og Hong-søstrene skete snart tyve år tilbage i Wien. Soo-Jin og Soo-Kyung havde spillet sammen siden femårsalderen, og Jens blev gift med sidstnævnte, så ensemblet er usædvanligt tæt knyttet. En katalysator for deres karriere blev Beethovens trioer for violin, cello og klaver, som de i 2003 optrådte med i Tivoli. En »manddomsprøve«. Nu har de endelig besluttet sig for at fryse tiden og indspille dem.

I kontrolrummet i Studie 2 i DR Byen en formiddag i marts gennemhører ensemblet dagens arbejde sammen med tonemester Bernhard Guettler, som de er fortrolig med fra tidligere indspilninger. De sidder fokuserede med partitur forsynet med håndskrevne noter og småsyrer hist og her, stemningen er ubekymret. Ganske få bemærkninger fra tonemesteren. Trioen igen ind og spille i salen, og stor kunst strømmer ud af højttalerne i det lydtegne kontrolrum, hvor den tyske producer brummer lidt med bag mixerpulten.

GERMANSK MESTERLÆRE

Nogle dage senere møder KLASSISK de tre musikere over en kop kaffe på

»Jeg kan ikke lide at høre mig selv, fordi man udstiller sig selv – men man lærer meget i den proces«

Soo-Jin Hong, violin

Det Kgl. Danske Musikkonservatorium. Talent, flid og held er ifølge dem selv opskriften på deres succes. I Wien og Köln lærte de af estimerede kræfter såsom Altenberg Trioen og Alban Berg Kvartetten, »det lagde grundsten i vores trio. Vi sugede til os som en svamp«, siger Soo-Kyung. »Det var uvurderlig coaching, ikke kun spillemæssigt, men også med karriereråd. Derfor skippede de en konkurrence i Melbourne og takkede ja til at spille en koncertrække med samtlige klavertrioer af Beethoven i Tivoli.

De enkelte medlemmer af Alban Berg Kvartetten mente ofte det diametralt modsatte om den samme musik.

»Det var virkelig lærerigt«, siger Jens, »for man kunne se, hvor vigtigt det er, hvis man som ensemble vil have et stærkt udtryk, at de virkelig lagde vægt på at bibeholde deres individualitet i et ensemble«.

I Studie 2 sad Trio con Brio i koncertformation og altså ikke med front mod hinanden. Sådan kommunikerer de mest optimalt. Men denne behagelige symbiose må ikke overdøve individet.

»Selvfølgelig gør man mere sammen, jo længere man har spillet sammen«, forklarer Jens, »men man skal også være opmærksomme på, at man sup-

TRIO CON BRIO COPENHAGEN

■ Fjærer i 2019 tyve år som ensemble og indspiller i den forbindelse Beethovens klavertrioer. Vol. 1 udkommer på Orchid Classics i maj 2018.

■ Soo-Jin Hong og Soo-Kyung Hong er født i Sydkorea og har studeret på konservatoriet i Wien, hvor de mødte Jens Elvekjær. De læste videre i Köln, hvor de modtog afgørende stimuli fra Alban Berg Kvartetten.

■ I 2002 kaptulerede en førstepris i P2 Kammermusikkonkurrencen deres karriere med invitationer til en lang række koncerter. Året efter hyrede Tivoli dem til at opføre Beethovens samlede klavertrioer.

■ For alvor internationalt hul igennem med modtagelsen af Kalichstein-Laredo-Robinson International Trio Award i 2005, der gav adgang til det amerikanske koncertmarked.

■ De har fået skrevet musik til sig af prominente komponister såsom Bent Sørensen, hvis trippelkoncert 'Isola della Città' i år modtager den amerikanske Grawemeyer Award.

■ Koncertsteder, som Trio con Brio nyligt eller snart besøger, er blandt andet Lincoln Center, Washington DC National Gallery, Boulez Saal, Elbphilharmonie, Seoul Arts Center og Bergen Festspillene.

■ Hong-søstrene har faste stillinger i DR Symfoni-Orkestret og Jens Elvekjær som lektor på DKDM.

plerer hinanden, og man skal også træde frem, fordi i musikken er der jo forskellige stemmer og udtryk, som skal være personlige, så der skal man virkelig bibeholde sit personlige udtryk samtidig med, at man har sit ensembleudtryk».

ALDRIG GODT NOK

At holde sig skarp kræver en konstant udvikling. Efter konservatorieårene sker der et «kvantespring» i forhold til ens læring, fordi man pludselig står på egne ben og skal profilere sig som musiker, mener Jens. I trioen er de nærmest hinandens lærere, og under koncerter lærer de af publikums lydhørhed og af forskellige sales akustik.

»Nogle gange skal man virkelig arbejde for at få klangfarver, nogle steder er der mange overtoner. Man bliver aldrig færdig og er altid i bevægelse», siger Jens.

»Vores Beethoven-indspilning er et øjebliksbillede. Vi vil aldrig kunne indspille det, så det er helt ens, selv bare to måneder efter, om ti år er det måske helt anderledes, alligevel er det spændende

at lave sådan et udsagn, hvor man siger: Det er det her, vi vil lige nu».

Soo-Kyung: »Man arbejder og over og indspiller, klipper, og allerede derfra har man flyttet sig».

Soo-Jin: »Når man indspiller, ved man alt, hvad man har tendens til at gøre. Nogle takes er mere spontane og ligner mere koncertsituationen, nogle er lidt mere kontrollerede. Jeg kan ikke lide at høre mig selv, fordi man udstiller sig selv. Men man lærer meget i den proces».

Soo-Kyung: »Selvom vi har spillet 'Geister'-trioen 200 gange, synes vi aldrig, det er nemt. Det er svært at finde det perfekte tempo, der muliggør alle de kontraster, vi ønsker, alle de udsving, som Beethoven skrev i musikken – og det skifter enormt hurtigt – og have den der stabilitet og drive samtidig. Alle de spørgsmål kommer hver gang, vi tager værket op».

Jens: »Både i førstesatsen og anden-satsen er det nærmest vulkanagtige eksplosioner. Man mærker en komponist, der tydeligvis vil sprænge det hele, og så efter fem takter kommer der så et utrolig smukt sangbart tema. Det er ret

moderne, lidt ligesom vi alle sammen sidder og kigger på vores telefon og bladrer fra det ene til det andet: Den der hurtige visuelle verden har Beethoven faktisk også i sin musik, en vision om en utrolig hurtighed i sit udtryk; han var nok den, som forandrede musikken på den måde. Samtidig skal der være kraft, men det skal også klinge godt, og så skal det have en energi, som er virkelig kompakt og eksplosiv. Celloen har én takt til at skifte fra det vildeste skrig og over til et sangbart tema; denne musikalske transformation, som sker på nulkommafem, er næsten umuligt at realisere optimalt».

Soo-Kyung: »Du kan tro, at hver gang jeg spiller det F, så er det afmålt [høj latter]. Jeg har virkelig et stærkt forhold til det sted. Det er aldrig godt nok».

STUDIPEPSYKOLOGI

I studiet har de tre tillid til produceren Bernard Guettlers mening og erfaring. De er i gang med andet album ud af tre, der udgør Beethoven-serien, og det kræver seks indspilningsdatoer. Især den ene af dagene trak tænder ud med 13 timer i boksen, og så er en betroet fjerdemand en belejlig hjælp.

»Hvis der er noget intonation i strygernes eller noget andet, så er han faktisk god til at snakke om noget helt andet», siger Jens.

Soo-Jin: »På et tidspunkt, hvor vi havde spillet længe og var trætte, frustrerede og lidt mugne, sagde han: 'Bare »

RUNDT OM MUSIKKEN

■ Ud over prøver og koncerter indeholder Trio con Brio Copenhagen adskillige praktiske opgaver.

■ Soo-Jin Hong sørger for booking af flybilletter og hotel og anden logistik.

■ Soo-Kyung Hong har med ensemblets årlige kammermusikfestival i Kerteminde at gøre, tager initiativ til nye kjoler og al social media, og sammen med sin mand leder hun Hellerup Kammermusikforening.

■ Jens Elvekjaer varetager korrespondance omkring honorarer og agenturer og har styr på sin 'Lonely Planet', når trioen rejser.

»Den dag Jens holder op med at kommentere på mit F i 'Geister'-trioen, tror jeg, at det ville blive kedeligt – man skal have en jernvilje til at gøre det bedre og bedre.»

Soo-Kyung Hong, cello

spil én gang til uden at snakke for meget. Prøv at have en lidt mere positiv stemning i stedet for at pille ved tingene».

Soo-Kyung: »Psykologisk er hans ordvalg og energien i det, han siger, meget vigtig. Han må ikke gøre os usikre eller forvirrede. Hvis vi har spillet noget tre gange igennem og er i tvivl, om det nu er godt nok, og han siger, det er fantastisk, så kan vi høre, om han mener det«.

RØVKEDELIGT UDEN PROVOKATIONER

Under interviewet skinner en harmoni ud af de tre musikere. Soo-Kyung er den lattermilde, der står for trioens social media, Soo-Jin kalder sig deres rejse-

agent, og Jens er strategen, der forhandler honorarer og tænker over karrierestrategi. De priser sig lykkelige for megen medvind, og egentlige kriser kan de ikke komme i tanke om, men derfor kan bølgerne godt gå højt, for eksempel hvis de har mange trættende rejsedage fra øst til vest i USA, hvor de ofte har turneret. Men de kortvarige sprækker i idyllen giver næring.

Jens: »Hvis alt bare kørte i smør hele tiden, ville det være røvkedeligt – musikken ville ikke være til at holde ud at høre på. At være tre stærke personligheder giver dynamik, så er det klart, at der er gnidninger, men det skal der være. Der skal bare være et ønske om at finde konsensus«.

Soo-Kyung: »Den dag vi stopper med at være kritiske og provokere hinanden, det ville være udtryk for ligegyldighed. Vi skal hele tiden ville, at det skal være bedre og anderledes. Det er meget vigtigt, at man ikke bare er tilfreds med, hvordan man spiller nu. Den dag Jens holder op med at kommentere på mit F i 'Geister'-trioen, tror jeg, at det ville blive kedeligt. Man skal have en jernvilje til at

gøre det bedre og bedre«.

Provokationer opstår under tiden, når noget til koncerten afviger fra, hvad ensemblet har aftalt under prøverne, og en skærpet opmærksomhed eller afspændthed måske indfinder sig og animerer musikerne i et værk, de har opført til hudløshed.

TRIO CON BRIO COPENHAGEN LIVE

- 13. maj Vildmosekoncerter, Storvorde, kl. 16.00
- 19. juli Gjethuset, Frederiksværk, kl. 20.00

Jens: »Jeg har altid syntes, at når man spiller en koncert, så skal det på en eller anden måde være, som var det for første gang. Hvordan skal timingen af den her akkord være i det her rum, så vi oplever den som frisk – kan vi trække den lidt, eller skal den komme lidt tidligere? Eller den her harmoni, skal vi stadig høre, at den faktisk er lidt weird. Hvis man turnerer med det samme værk og spiller det seks gange på en uge eller 14 dage, er det vigtigt, at man lige sliber kanterne«.

MILEPÆLE

Ud over musikalletet ligger en af grund-

»Jeg har altid syntes, at når man spiller en koncert, så skal det på en eller anden måde være, som var det for første gang«

Jens Elvekjær, klaver

ene til Trio con Brios succes i karrierestrategi. I begyndelsen vandt de store konkurrencer, der medførte mange koncerter i adskillige lande og gav værdifulde kontakter. Det er første stadie i et ensembles liv efter endt uddannelse. Så skal der helst ske noget nyt.

»Mange ensembler går typisk i stå efter tre-fire år«, siger Soo-Kyung.

»På et tidspunkt besluttede vi os for ikke at skulle til flere konkurrencer. Så modtog vi en pris i USA og tyve koncerter i de største koncertsale og et agentur. Siden da har vi spillet rigtig meget derovre. Det åbnede dørene til et nyt marked«.

I dag kan Trio con Brio se tilbage på at have optrådt i blandt andet Carnegie Hall og Wigmore Hall, som de er stolte af. I løbet af deres snarlige sæson nummer tyve gæster det dansk-koreanske ensemble ikke mindst Boulez Saal og Elbphilharmonie i Tyskland. En milepæl og et *statement* kalder de også deres Beethoven-serie. Men hvorfor vælger de at markere jubilæet med denne musik?

»Den står i centrum i repertoire«, siger Jens.

»Beethoven er en af de største komponister og et vendepunkt i musikhistorien med hensyn til både strygekvartet, symfoni, klaversonate og klavertrio. Han frigjorde alle tre stemmer, gjorde genren til noget nyt og har forvandlet så meget. I de senere værker er det en visionær komponist, der sætter musikken i stå: Som i en film bliver sekvenserne kortere og kortere og forsvinder pludselig bare. Utroligt, at én komponist har haft så meget i sig. Beethoven vil altid overleve. Vi har beskæftiget os med den musik i tyve år og har den under huden«. ■

MUSIKHUSET AARHUS 22. – 28. AUGUST

Gribende opera om fordrivelse, skyld og had – en sand historie

Lisa, en tidligere SS-vagt fra koncentrationslejren Auschwitz, konfronteres med sin fortid, da hun på et skib på vej over Atlanten ser en mystisk passager, som minder hende om kz-fangen, Marta. Det fremtvinger minder fra krigens rædsler, så hun graver dybere ned i fortidens løgne og modsigelser, indtil hun endelig beslutter sig for at konfrontere den mystiske passager. Komponisten Mieczyslaw Weinberg mistede selv hele sin familie under Holocaust.

Weinbergs opera *Passageren* fik sin uropførelse i 2010 og er siden da opført bl.a. i London og New York for et entusiastisk og dybt berørt publikum.

Operachef Philipp Kochheim har valgt *Passageren* som sin første forestilling på Den Jyske Opera.

Den Jyske Operas solister og kor · TalentU · Aarhus Symfoniorkester

Synges på flere sprog med danske overtekster
Varighed: Ca. 3 timer inkl. pause

Billet: Kr. 425,-/565,-/695,-

Jyllands-Posten

JYSKE-OPERA.DK

DEN JYSKE
OPERA